COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.6.2024
COM(2024) 612 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Italiei

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 612 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Italiei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului[1], în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[3], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de UE. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în

[1] JO L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj

[2] JO L 306, 23.11.2011, p. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj

[3] Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

cadrul UE și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(2) Regulamentul privind REPowerEU[4], adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea dependenței UE de importurile de combustibili fosili din Rusia, ceea ce va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării UE cu energie, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Italia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”[5], pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru pentru stimularea creșterii. Comunicarea definește competitivitatea pe baza a nouă factori determinanți care se consolidează reciproc. Printre acești factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și piața unică apar ca priorități de politică esențiale pentru reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a UE și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a prezentat, în urma acestei comunicări, Raportul anual privind piața unică și competitivitatea[6]. Raportul detaliază punctele forte și provocările concurențiale cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024[7], care marchează începutul ciclului semestrului european din 2024 pentru coordonarea politicilor economice. La 22 martie 2024, Consiliul European a aprobat prioritățile analizei, care vizează cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. Totodată, la data de 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2024, în care a identificat Italia ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre și pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2024 al Italiei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost adoptată de Consiliu la 12 aprilie 2024, precum și Propunerea de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, care a fost adoptată de Consiliu la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al UE. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea

---

4 Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE, (JO L 63, 28.2.2023, p. 1). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului. Cadrul include și Regulamentul (CE) nr. 1467/97 privind punerea în aplicare a procedurii de deficit excesiv, cu modificările ulterioare, și Directiva 2011/85/UE privind cadrele bugetare ale statelor membre[8], cu modificările ulterioare. Obiectivele noului cadru sunt asigurarea sustenabilității datoriei publice și a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii printr-o consolidare bugetară treptată și prin realizarea de reforme și investiții. Cadrul promovează asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o aplicare mai eficace și mai coerentă. Fiecare stat membru ar trebui să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu conțin angajamentele bugetare, de reformă și de investiții ale statelor membre și acoperă o perioadă de planificare de 4 sau 5 ani, în funcție de durata obișnuită a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete[9] care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu ar trebui să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv pe cele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă cel târziu până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din PIB, și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub nivelul de referință de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu maximum trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor respective, la [21 iunie] 2024, Comisia urmează să furnizeze statelor membre orientări cu privire la conținutul planurilor și al rapoartelor anuale privind progresele înregistrate pe care acestea vor trebui să le prezinte ulterior și, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1263, le va transmite orientări tehnice privind ajustările bugetare necesare (traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz). Statele membre ar trebui să prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. Statele membre ar trebui să asigure implicarea parlamentelor lor naționale și consultarea instituțiilor bugetare independente, a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național, după caz.

(6) În 2024, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile

---

8 Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) și Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Consiliului din 29 aprilie 2024 (JO L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) La 30 aprilie 2021, Italia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Italiei[10], care a fost modificată la 8 decembrie 2023 în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU[11]. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Italia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) La 30 aprilie 2024, Italia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2024 și Programul de stabilitate pentru 2024, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2024 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Italia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(9) Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Italia[12] la data de 19 iunie 2024. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Italia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Italia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe, legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Italia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

---

[10] Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Italiei (ST 10160/21 INIT; ST 10160/21 ADD 1; ST 10160/21 ADD 1 REV 1; ST 10160/21 ADD 1 REV 2; ST 10160/21 ADD 1 REV 2 COR 1).

[11] Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 13 iulie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Italiei (ST 16051 2023 INIT).

[12] Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2024) 612 final.

(10) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Italia. Principalele constatări ale evaluării de către serviciile Comisiei a vulnerabilităților macroeconomice pentru Italia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate în aprilie 2024[13]. La 19 iunie 2024, Comisia a concluzionat că Italia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice după ce a fost identificată cu dezechilibre excesive în 2023. În special, persistă vulnerabilitățile – cu relevanță transfrontalieră – legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de creșterea slabă a productivității, în contextul fragilității pieței forței de muncă și al unor deficiențe reziduale în sectorul financiar. Ponderea datoriei publice în PIB a Italiei a scăzut semnificativ față de nivelul maxim înregistrat în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, în principal pe fondul creșterii puternice a PIB-ului nominal. Cu toate acestea, rata datoriei este în continuare ridicată, situându-se la peste 137 % din PIB în 2023, iar tendința descendentă ar urma să se inverseze anul acesta și anul viitor. Această inversare este atribuită unei importante ajustări datorie-deficit cu efect de creștere a datoriei, care continuă să fie semnificativă, deși în scădere, unor deficite publice, precum și unei creșteri mai scăzute a PIB-ului nominal. Creșterea productivității a fost în general și în medie pozitivă, dar limitată, ceea ce confirmă necesitatea unor reforme și investiții pentru a depăși deficiențele structurale și a promova condiții favorabile creșterii productivității. Condițiile de pe piața forței de muncă s-au îmbunătățit în ultimii ani și nu s-au tradus prin presiuni salariale. Ratele de participare pe piața muncii au crescut la niveluri record, deși acestea sunt încă relativ scăzute. Sectorul financiar s-a consolidat și mai mult prin îmbunătățirea calității și rentabilității activelor bancare, în timp ce băncile italiene sunt încă expuse în mod considerabil datoriei suverane și împrumuturilor garantate de stat în bilanțurile lor. Măsurile de politică au fost favorabile abordării vulnerabilităților, inclusiv prin punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență, care, printre altele, promovează productivitatea și creșterea potențială a PIB-ului pentru a contribui la reducerea ratei datoriei pe termen lung. Menținerea ritmului de punere în aplicare a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială, iar unele eforturi suplimentare în materie de politici ar fi benefice. În mod evident, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a reduce rata ridicată a datoriei. Pactul de stabilitate și de creștere reformat, inclusiv utilizarea procedurii aplicabile deficitelor excesive, oferă un mecanism de supraveghere adecvat și solid pentru abordarea riscurilor legate de sustenabilitatea fiscală și pentru completarea supravegherii în cadrul PDM.

(11) Pe baza datelor validate de Eurostat[14], deficitul public al Italiei a scăzut de la 8,6 % din PIB în 2022 la 7,4 % în 2023, în timp ce datoria publică a scăzut de la 140,5 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 137,3 % la sfârșitul anului 2023. Astfel cum s-a anunțat în orientările de politică bugetară pentru 2024[15], Comisia face primul pas către deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, potrivit datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente. La 19 iunie 2024, Comisia a adoptat un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE[16]. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Italiei, întrucât deficitul său public în 2023 a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB. Raportul a concluzionat că, având în vedere această evaluare și după luarea în

13 Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2024) 104 final.

14 Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2024.

15 COM(2023) 141 final.

16 Raport al Comisiei elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 19.6.2024, COM(2024)598 final.

considerare a avizului Comitetului economic și financiar instituit în temeiul articolului 126 alineatul (4) din TFUE, Comisia intenționează să propună, în luna iulie, deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive, recomandând Consiliului să adopte în temeiul articolului 126 alineatul (6) o decizie de stabilire a existenței unui deficit excesiv pentru Italia.

(12) La data de 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat[17] Italiei să asigure în 2023 o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu[18], ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. În același timp, Italiei i s-a recomandat să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. Italiei i s-a recomandat, de asemenea, să suplimenteze investițiile publice în favoarea tranziției verzi și a tranziției digitale, precum și în favoarea securității energetice, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin recurgerea la Mecanismul de redresare și reziliență și la alte fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, în 2023, orientarea fiscal-bugetară[19] a fost ușor expansionistă, situându-se la 0,3 % din PIB, în contextul unui nivel ridicat al inflației. În 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a avut o contribuție contracționistă de 1,0 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară, fiind în concordanță cu recomandarea Consiliului. Contribuția contracționistă preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național se datorează, în esență, costurilor reduse ale măsurilor de sprijin de urgență (specifice și nespecifice) pentru gospodării și întreprinderi adoptate ca reacție la creșterile prețurilor la energie (cu 1,4 puncte procentuale din PIB). Pensiile și reducerile sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă au fost principalii factori de creștere a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile). Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE s-au ridicat la 0,8 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național s-au ridicat la 2,9 % din PIB în 2023, reprezentând o creștere cu 0,3 puncte procentuale în comparație cu 2022. Italia a finanțat investiții suplimentare din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE. Aceasta a finanțat investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, cum ar fi consolidarea rețelelor inteligente, construirea „legăturii tireniene”, dezvoltarea unor sisteme rapide de transport în masă, producția de hidrogen în siturile dezafectate, conexiunile rapide la internet și digitalizarea administrației

[17] Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Italiei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 96).

[18] Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Italiei în 2023 este estimată la 5,9 % în termeni nominali, întemeindu-se pe rata medie de creștere potențială reală pe 10 ani și pe deflatorul PIB din 2023.

[19] Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua stimulul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât de cele finanțate la nivel național, cât și de cele finanțate de la bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

publice, care sunt finanțate parțial din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE.

(13) Principalele previziuni din Programul de stabilitate pentru 2024 pot fi rezumate după cum urmează. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare estimează o creștere a PIB-ului real de 1,0 % în 2024 și de 1,2 % în 2025, iar inflația indicelui prețurilor de consum (IPC) la 1,2 % în 2024 și la 1,8 % în 2025. Se preconizează că, într-un scenariu legislativ nemodificat, deficitul public este estimat că va scădea până la 4,3 % din PIB în 2024 și la 3,7 % din PIB în 2025, în timp ce se estimează o creștere a ponderii datoriei publice în PIB cu 0,5 puncte procentuale până la 137,8 % la sfârșitul anului 2024 și, ulterior, o creștere la 138,9 % până la sfârșitul anului 2025. După 2025, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 3,0 % din PIB în 2026 și la 2,2 % în 2027. Prin urmare, se preconizează că deficitul public nu va depăși valoarea de referință a deficitului de 3 % din PIB începând din 2026. În schimb, se preconizează că, după 2025, ponderea datoriei publice în PIB va crește treptat la 139,8 % în 2026 și să scadă marginal la 139,6 % în 2027.

(14) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că PIB-ul real va crește cu 0,9 % în 2024 și cu 1,1 % în 2025, iar inflația IAPC se va situa la 1,6 % în 2024 și la 1,9 % în 2025.

(15) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează un excedent public de 4,4 % din PIB pentru 2024 și o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 138,6 % până la sfârșitul anului 2024. Scăderea preconizată a deficitului în 2024 reflectă în principal eliminarea completă a măsurilor de sprijin în domeniul energiei și costul bugetar mult mai scăzut al creditelor fiscale pentru renovarea locuințelor (¼ % din PIB, față de aproximativ 3½ % în 2023), ca urmare a modificărilor legislative care au condus, de asemenea, la clasificarea statistică a noilor credite fiscale drept „credite nerambursabile” (în timp ce creditele fiscale anterioare au fost clasificate drept „credite rambursabile”). Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2024 reflectă creșterea puternică a ajustării stoc-flux ca urmare a impactului întârziat al creditelor fiscale pentru renovarea locuințelor din perioada 2021-2023 asupra fluxului de numerar. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi contracționistă, și anume de 3,1 % din PIB în 2024.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se așteaptă ca în 2024 să fie finanțate prin sprijin nerambursabil („granturi”) acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență cheltuieli reprezentând 0,6 % din PIB, comparativ cu 0,8 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme de stimulare a productivității, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Italiei. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se așteaptă ca în 2024 să fie susținute prin împrumuturi acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență cheltuieli reprezentând 1,3 % din PIB, comparativ cu 0,3 % din PIB în 2023.

(17) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat[20] Italiei să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea, în 2024, la maximum 1,3 % a creșterii nominale a

[20] Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Italiei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2023 (JO C 312, 1.9.2023, p. 105).

cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național[21]. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii proiectelor de planuri bugetare pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, întemeindu-se pe datele privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Italiei vor crește cu 2,8 % în 2024[22], situându-se sub rata maximă de creștere recomandată. Această scădere a cheltuielilor suplimentare față de rata maximă de creștere recomandată pentru cheltuielile primare nete finanțate la nivel național corespund unui procent de 2,0 % din PIB în 2024. Cu toate acestea, în 2023, cheltuielile nete au fost mai mari decât se preconizase la momentul recomandării (cu 2,9 % din PIB). Prin urmare, întrucât recomandarea pentru 2024 a fost formulată ca rată de creștere, evaluarea conformității trebuie să ia în considerare și efectul de bază din 2023. Dacă cheltuielile nete din 2023 ar fi fost aceleași cu cele preconizate la momentul recomandării, rata de creștere a cheltuielilor nete în 2024 ar fi fost mai mare decât rata de creștere recomandată cu 0,9 % din PIB. Prin urmare, cheltuielile primare nete finanțate la nivel național sunt evaluate ca fiind expuse riscului de a nu fi pe deplin conforme cu recomandarea.

(18) În plus, Consiliul a recomandat Italiei să întreprindă acțiuni astfel încât să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel rezultate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a precizat, de asemenea, că, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, Italia ar trebui să se asigure că astfel de măsuri sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net[23] al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,0 % din PIB în 2023 și este estimat la 0,0 % din PIB în 2024. Dacă economiile aferente ar fi utilizate pentru a reduce deficitul public, astfel cum a recomandat Consiliul, aceste proiecții ar implica o ajustare bugetară de 1,0 % din PIB în 2024, în timp ce cheltuielile primare nete finanțate la nivel național[24] oferă o contribuție contracționistă la orientarea bugetară de

---

21 Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

22 Aceasta ține seama de măsurile cu caracter excepțional de 0,04 % din PIB din 2024, în legătură cu diverse impozite reținute la sursă și venituri legate de regularizarea voluntară de către contribuabili a situației lor fiscale anterioare (așa-numita „tregua fiscale”) cu sancțiuni și amenzi reduse compensate prin intervenții legate de inundațiile care au lovit Italia în mai 2023 [precum și 0,3 % din PIB în 2023, în legătură cu diverse impozite reținute la sursă și venituri legate de regularizarea voluntară de către contribuabili a situației lor fiscale anterioare (așa-numita „tregua fiscale”) cu sancțiuni și amenzi reduse compensate doar parțial prin intervenții legate de inundațiile care au lovit Italia în mai 2023]. La 14 iulie 2023, Consiliul a făcut referire, la rândul său, la inundațiile devastatoare care au lovit Italia în mai 2023 și a fost de acord să se ia în considerare costul sprijinului de urgență direct legat de inundațiile respective în evaluările ulterioare ale conformității și să se considere, în principiu, că sprijinul respectiv constituie măsuri cu caracter excepțional și temporare.

23 Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie.

24 Această contribuție este măsurată ca variație a cheltuielilor publice primare, excluzând (i) impactul bugetar incremental al măsurilor discreționare privind veniturile, (ii) măsurile cu caracter excepțional,

2,7 % din PIB în anul respectiv. Totuși, aceasta din urmă este determinată de contribuția contracționistă a altor cheltuieli de capital de 3,2 % din PIB, care este legată în principal de reducerea bruscă menționată mai sus a subvențiilor legate de creditele fiscale pentru renovarea locuințelor în 2024. În același timp, se preconizează că contribuția cheltuielilor primare curente nete finanțate la nivel național la orientarea fiscal-bugetară, care este afectată de eliminarea treptată a măsurilor actuale de sprijin în domeniul energiei, va fi expansionistă cu 0,4 % din PIB, ceea ce indică utilizarea deplină a economiilor de 0,8 % din PIB rezultate din respectivele măsuri actuale de sprijin în domeniul energiei pentru politicile expansioniste de creștere a cheltuielilor curente nete în 2024, inclusiv pentru reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă. Se preconizează că măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei vor fi eliminate treptat cât mai curând posibil în 2023 și 2024, Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. Cu toate acestea, se preconizează că economiile aferente nu vor fi utilizate pe deplin pentru a reduce deficitul public. Acest lucru riscă să nu fie în concordanță cu recomandările Consiliului.

(19) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Italiei să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale UE, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, investițiile publice finanțate la nivel național sunt estimate la 2,8 % din PIB în 2024 față de 2,9 % din PIB în 2023[25]. Acest lucru este în conformitate cu recomandarea Consiliului. În schimb, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din veniturile obținute din fondurile UE, inclusiv din granturile acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, vor scădea la 0,8 % din PIB în 2024 (de la 1,2 % din PIB în 2023), în principal în legătură cu ReactEU.

(20) Având în vedere măsurile de politică cunoscute până la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să ajungă la 4,7 % din PIB în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal prelungirea preconizată a reducerii sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă și o nouă creștere a cheltuielilor cu dobânzile. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 141,7 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea preconizată a ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă, în principal, un diferențial mai puțin favorabil între rata dobânzii și rata de creștere și o ajustare stoc-flux cu efect de creștere a datoriei legată de impactul întârziat în numerar al sprijinului guvernului pentru renovarea locuințelor.

(21) Veniturile Italiei din impozitul pe profit în raport cu PIB-ul sunt relativ ridicate prin comparație cu statele membre omoloage, contribuția principală provenind din impozitarea veniturilor salariale. În urma adoptării de către parlament a unei legi de abilitare care oferă un mandat amplu de reformă fiscală, guvernul a adoptat mai multe decrete de punere în aplicare. Cu toate acestea, măsurile adoptate până în prezent nu au abordat provocările cheie ale sistemului de impozitare, iar reducerile sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă, legiferate doar până în 2024 și finanțate prin dispoziții

---

(iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE, în raport cu rata de creștere potențială medie a PIB-ului nominal pe termen mediu (10 ani), exprimată ca procent din PIB-ul nominal.

[25] La rotunjirea la prima zecimală, diferența dintre investițiile publice finanțate la nivel național între 2024 și 2023 este de 0,0.

temporare, au o sferă de aplicare destul de limitată. În plus, extinderea regimurilor fiscale forfetare, inclusiv pentru persoanele fizice care desfășoară o activitate independentă, înrăutățesc echitatea orizontală și eficiența sistemului fiscal prin reducerea redistribuirii, favorizând categorii specifice de contribuabili și descurajând dezvoltarea întreprinderilor. Mai mult, în timp ce se pun în aplicare o serie de măsuri importante privind administrarea și simplificarea fiscală ca parte a planului de redresare și reziliență, cum ar fi declarații TVA precompletate, alte măsuri recente riscă să aibă efecte adverse asupra respectării obligațiilor fiscale. Între acestea se numără termenul de 5 ani pentru colectarea facturilor fiscale, reducerea sancțiunilor legate de evaziunea fiscală și sustragerea de la plata contribuțiilor de asigurări sociale, precum și reînnoirea măsurilor similare cu amnestiile fiscale. Efectul asupra respectării obligațiilor fiscale a sistemului de acord prealabil între contribuabil și administrație cu privire la obligațiile fiscale ale micilor întreprinderilor justifică, de asemenea, o monitorizare atentă. În general, o reformă mai structurală și mai favorabilă creșterii a sistemului fiscal ar necesita o reorientare neutră din punct de vedere bugetar a sarcinii fiscale de la factorii de producție către alte surse mai puțin dăunătoare creșterii economice. În acest sens, nu se cunosc încă detalii cu privire la raționalizarea planificată a taxei pe valoarea adăugată, în timp ce actualizarea valorilor cadastrale, care sunt în mare măsură depășite și divergente față de valorile de piață, nu a fost inclusă în legea de abilitare pentru reforma fiscală. În plus, se observă pierderi semnificative de venituri în ceea ce privește concesiunile publice, inclusiv plajele. Totodată, în pofida veniturilor relativ ridicate din taxele de mediu, sistemul fiscal al Italiei ar putea sprijini mai bine tranziția verde, în special prin alinierea impozitării la nivelul emisiilor de CO_2 ale surselor de energie și ale vehiculelor, inclusiv pentru autoturismele de serviciu.

(22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Italiei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru ca Italia să își poată îndeplini angajamentele asumate în plan până în august 2026, este esențial ca țara să continue punerea în aplicare a reformelor și să accelereze investițiile prin abordarea întârzierilor care apar, asigurând în același timp o capacitate administrativă solidă. În special, investițiile sunt foarte concentrate către finalul punerii în aplicare a planului de redresare și reziliență și necesită o atenție specială. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a responsabilității pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(23) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Italia trebuie să revizuiască fiecare program până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și în Planul său național privind energia și clima. Această revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor UE incluse în fiecare program. Italia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii de coeziune și a Pilonului european al

drepturilor sociale, dar există în continuare provocări și persistă disparitățile dintre regiunile din centru-nord și din sudul țării. Accelerarea implementării programelor politicii de coeziune, împreună cu consolidarea capacității administrative, în special în aceste regiuni, este un element esențial. Prioritățile convenite în cadrul programelor sunt în continuare relevante. Dincolo de măsurile legate de capacitatea administrativă, este deosebit de important să se pună în aplicare rapid investițiile în cercetare, inovare și competitivitate, îndeosebi în regiunile mai puțin dezvoltate, în tandem cu planurile de dezvoltare a infrastructurii și cu strategiile regionale de specializare inteligentă. Italia ar trebui să îmbunătățească în continuare calitatea serviciilor publice esențiale din sud, în special a serviciilor de alimentare cu apă și de gestionare a deșeurilor, inclusiv prin promovarea operatorilor unici la nivel regional. Este în continuare important să se promoveze perfecționarea și recalificarea, inclusiv pentru tranziția verde, prin creșterea ratei de absolvire a învățământului terțiar și a ponderii adulților înscriși la formări. Reducerea numărului de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare prin îmbunătățirea sistemului educațional și printr-o mai bună direcționare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă rămâne o prioritate, în special în sud. În plus, este necesar să se sprijine în continuare ocuparea forței de muncă în rândul femeilor prin creșterea ofertei de servicii de îngrijire a copiilor preșcolari de calitate și la prețuri accesibile. Italia ar putea, de asemenea, să utilizeze inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” pentru a sprijini transformarea ecosistemelor industriale, în special în sud. O intervenție eficace ar putea implica politici industriale integrate care să sprijine dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor strategice, în special în domeniul inovării digitale, al energiei curate și al utilizării eficiente a resurselor, în special în sectoarele care au deja o prezență puternică în sud, cum ar fi industria autovehiculelor și industria aeronautică. Planul strategic pentru noua zonă economică specială unică pentru sud ar putea deveni un cadru coerent de stimulare a inovării și productivității întreprinderilor prin direcționarea proiectelor critice și consolidarea integrării între lanțurile valorice.

(24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Italia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de impozitare, demografie, inclusiv implicațiile acesteia asupra sustenabilității finanțelor publice, asupra strategiei industriale și asupra politicii în domeniul concurenței.

(25) Italia este unul dintre statele membre ale UE cu populația cea mai în vârstă, cu cea mai scăzută rată a natalității și cu o vârstă peste medie a femeilor care dau naștere primului lor copil. Echilibrul migrației rămâne pozitiv, dar nu mai compensează rata scăzută a natalității. Prin urmare, populația în vârstă de muncă continuă să scadă, limitând creșterea potențială. Se preconizează că evoluțiile demografice nefavorabile vor crește cheltuielile cu pensiile ca procent din PIB până în 2040, fiind exacerbate și mai mult de schemele de pensionare anticipată introduse în ultimii ani. Pe termen lung, se preconizează că cheltuielile cu pensiile vor scădea treptat, inclusiv datorită reformei sistemului de pensii din 2011, cu condiția ca acestea să fie puse în aplicare integral, inclusiv prin limitarea schemelor de pensionare anticipată. O piață a muncii mai puternică și mai favorabilă incluziunii pentru femei și tineri, împreună cu o mai bună calitate a locurilor de muncă, inclusiv în ceea ce privește reducerea sărăciei persoanelor încadrate în muncă, și un acces mai bun la protecție socială pentru lucrătorii cu contracte atipice pot contribui la atenuarea provocării demografice. În acest scop, politicile familiale, inclusiv măsurile de promovare a echilibrului dintre viața profesională și cea privată, a egalității de șanse, precum și a serviciilor de îngrijire accesibile și de înaltă calitate, ar putea juca, de asemenea, un rol important. În

plus, și migrația ar putea fi utilizată pentru a contracara declinul demografic, în special pe termen scurt și mediu. Deși măsurile luate în 2024 cresc numărul resortisanților țărilor terțe admiși în Italia și simplifică recunoașterea titlurilor educaționale străine, o strategie cuprinzătoare de atragere și păstrare a lucrătorilor cu înaltă calificare și a studenților rămâne esențială pentru combaterea exodului creierelor și pentru contracararea tendințelor demografice. În acest context, toate aceste măsuri ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în conformitate cu analiza serviciilor Comisiei din a doua etapă bazată pe caracteristicile cadrului de convergență socială[26].

(26) Economia din sud a contribuit la redresarea post-COVID. Cu toate acestea, regiunile sudice se caracterizează în continuare prin activități economice cu o valoare adăugată mai mică decât în regiunile din centru-nord. Mai mult, se preconizează că exporturile din sud vor fi afectate în special de eforturile de decarbonizare. Mai multe măsuri de politică sprijină activitățile economice din sud, în special stimulentele fiscale. În 2023, Italia a creat o zonă economică specială unică pentru sud, transferând unui singur organism din cadrul președinției Consiliului de Miniștri responsabilitatea pentru zonele existente anterior. Planul strategic pentru această zonă nu a fost încă aprobat. Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale UE contribuie la investiții și reforme în regiunile sudice. Este necesară o strategie industrială și de dezvoltare pentru sud pentru a direcționa mai bine măsurile de politică existente și pentru a îmbunătăți valoarea adăugată a investițiilor UE și naționale. În acest sens, sudul are un potențial considerabil într-o serie de sectoare, cum ar fi logistica în Mediterana și lanțurile valorice ale energiei din surse regenerabile. În plus, consolidarea legăturilor dintre știință și întreprinderi pentru a transforma cunoștințele științifice în soluții practice este esențială pentru revitalizarea industrială și pentru poziționarea sudului în lanțurile valorice globale. În acest scop, instituționalizarea în continuare a rolului birourilor de transfer tehnologic, în special în sud, de exemplu prin consolidarea capacității administrative, va fi esențială. Identificarea și selectarea acestor sectoare strategice în cadrul unei strategii de dezvoltare este un factor relevant pentru creșterea competitivității regiunilor sudice, cu un impact pozitiv la nivel național. Direcționarea măsurilor de politică existente și concentrarea investițiilor planificate asupra acestor sectoare pot spori și mai mult impactul lor economic.

(27) Îmbunătățirea mediului de afaceri ar încuraja antreprenoriatul, iar ameliorarea condițiilor-cadru în materie de concurență ar favoriza o alocare mai eficientă a resurselor și ar duce la creșterea productivității. O concurență sporită și o reglementare sectorială îmbunătățită ar fi, de asemenea, în beneficiul consumatorilor și ar îmbunătăți finanțele publice, contribuind la remedierea vulnerabilităților Italiei legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de creșterea slabă a productivității, astfel cum se menționează în considerentul 10. Legea anuală privind concurența din 2022, adoptată în decembrie 2023, va trebui pusă în aplicare în mod corespunzător. În conformitate cu legislația italiană, planul italian de redresare și reziliență prevede adoptarea anuală a unei legi în materie de concurență. Cu toate acestea, nu sunt specificate toate sectoarele care urmează să fie reglementate de legislația anuală în domeniul concurenței. O inițiativă legislativă este justificată în special pentru comerțul cu amănuntul, îndeosebi în ceea ce privește regulamentul privind deschiderea magazinelor și desfășurarea promoțiilor de vânzări, pentru profesiile reglementate, în particular pentru a facilita condițiile de acces la acestea, precum și pentru căile ferate,

[26] SWD(2024)132 final.

unde atribuirea contractelor de transport regional și de servicii interurbane trebuie să fie pe baze competitive. De asemenea, potrivit autorității italiene de concurență, persistă obstacole semnificative în calea concurenței într-o serie de alte sectoare, cum ar fi serviciile poștale, produsele farmaceutice, camerele de comerț și serviciile de închiriere de vehicule private.

Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2024 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandarea privind politica economică a zonei euro. În ceea ce privește Italia, recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a patra recomandări pentru zona euro.

(28) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluzia sa privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1, 2, 3 și 4 de mai jos. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie la remedierea vulnerabilităților legate de nivelul ridicat al datoriei publice. Politicile menționate în recomandările 2, 3 și 4 contribuie la remedierea vulnerabilităților legate de creșterea slabă a productivității, care, prin extensie, sprijină creșterea potențială a PIB-ului și, prin urmare, contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a recomandării 1. Recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie atât la corectarea dezechilibrelor, cât și la punerea în aplicare a recomandării pentru zona euro, în concordanță cu considerentul 27,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Italia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În conformitate cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete[27] în 2025 la o rată compatibilă cu plasarea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă pe termen mediu și cu reducerea deficitului public către valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Să facă sistemul fiscal mai favorabil creșterii economice, cu accent pe reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă și în conformitate cu obiectivele de sustenabilitate fiscală, inclusiv prin reducerea cheltuielilor fiscale și actualizarea valorilor cadastrale, asigurând în același timp echitatea și progresivitatea și sprijinind tranziția verde.

2. Să consolideze capacitatea administrativă de gestionare a fondurilor din partea UE, să accelereze investițiile și să mențină ritmul de implementare a reformelor. Să abordeze întârzierile care apar pentru a permite punerea în aplicare continuă, rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa

[27] Conform articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul de a îmbunătăți competitivitatea.

3. Pentru a atenua efectele asupra creșterii potențiale, să vizeze remedierea tendințele demografice negative, inclusiv prin atragerea și păstrarea lucrătorilor cu înaltă calificare și prin abordarea provocărilor de pe piața forței de muncă, în special în ceea ce privește femeile, tinerii și sărăcia persoanelor încadrate în muncă, în special a lucrătorilor cu contracte atipice.

4. Să definească o strategie industrială și de dezvoltare pentru reducerea decalajului teritorial prin raționalizarea măsurilor de politică actuale și prin luarea în considerare atât a proiectelor de infrastructuri cheie, cât și a lanțurilor strategice ale valorii. Să abordeze restricțiile în materie de concurență, în special în sectorul comerțului cu amănuntul, al profesiilor reglementate și în sectorul feroviar.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele